

ΠΕΡΙ ΑΛΛΟΚΟΤΩΝ ΤΙΝΩΝ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ

Ἡ καταλάνκτικὴ ἀνάπτυξις τῶν διαφόρων κλάδων τῆς βιομηχανίας κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας, οὐ μόνον ἐπέδρασε πρὸς βελτίωσιν τῶν διαφόρων μέσων τῆς εὐεξίας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ ἐπεξετάθη μέχρι τῆς αἰσχροκερδοῦς καταδομιεύσεως τούτων ἐπὶ προφανεῖ βλάβῃ τῆς ὑγείας παντὸς ποιουμένου χρῆσιν αὐτῶν.

Ἡ ἐπίδοσις τοῦ κακοῦ τούτου ἡνάγκαζε τὰς κυβερνήσεις τῶν πλείστων τῆς Εὐρώπης ἔθνων νὰ συστήσωσιν ὡς παραρτήματα τῶν ἀστυνομικῶν εἰδικὰ χημικὰ ἐργαστήρια, οἷς ἀνετέθη ἡ ἐξέλεξις τῶν ἐδωδίων, ποτῶν καὶ λοιπῶν τῆς καθ' ἡμέραν χρήσεως μέσων, αὐστηροὶ δὲ νόμοι ἐψηφίσθησαν πρὸς περιορισμὸν τῶν καταλάνκτικων ἐπινοήσεων καὶ κατάπαυσιν τῶν ἐκ τούτων αἰσχροκερδῶν ὠφελειῶν.

Ἡ διεύθυνσις τῶν ἐξελεγκτικῶν ἐργαστηρίων τῆς ἀστυνομίας ἀνετέθη χημικοῖς ἐπιστήμοσιν, ἀλλὰ χημικοῖς ὁμοίως ἀνετέθη ὑπὸ τῶν αἰσχροκερδῶν βιομηχάνων καὶ ἡ παραποίησις τῶν καλῶς ἐχόντων, καὶ ὅσα μᾶλλον ἀσφαλεῖς μεθόδους πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ δόλου οἱ πρῶτοι ἐπινοοῦσι, τοσοῦτο μᾶλλον οἱ δεῦτεροι λεπτοτέρους δόλους ἐξευρίσκουσι πρὸς μυστικωτέραν ἀπόκρυψιν τῆς νοθείας. Ἡ πάλιν αὕτη τῶν δύο χημικῶν στρατοπέδων κατὰ τὰ πρῶτα μὲν ἔτη ἀπέκλινεν ὑπὲρ τῶν χημικῶν τῶν νοθευτῶν βιομηχάνων, κατὰ τὰ τελευταῖα ὅμως ἔτη τὸ βραβεῖον τῆς ὑπεροχῆς ἀνήκει τοῖς ἀστυχημικοῖς, οἵτινες ἐν τῇ ἀναλυτικῇ χημείᾳ ἐντρίβεσται καταστάντες ἐπενόησαν ἀνιχνευτικὰς μεθόδους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐξασφαλίζουσας τὴν ἐξέλεξιν τῶν διαφόρων νοθεύσεων.

Πλεῖστα ὅσα ἀποτελέσματα τῆς ἐρεῦνης τῶν ἀστυχημικῶν τῶν διαφόρων ἔθνων ἀναγράφονται ἐν τοῖς διαφόροις εἰδικοῖς περιοδικοῖς καὶ τοῖς εἰδικοῖς περὶ τούτων ἐκδομένοις συγγράμμασιν, ἐκ τούτων δὲ θέλωμεν ἐνταῦθα χάριν τῶν ἀναγνώστων τοῦ «Ἀττικοῦ Μουσείου» ἀναγράψαι ἀποτελέσματα τινά, δι' ὧν καταδείκνυται ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ ἐπέλθωσι καὶ ἀλλόκοτοί τινες δηλητηριάσεις εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμὸν.

Ἐπικινδυνὸν ταραχαὶ τῆς πέψεως ἐπῆλθον ἐξ ἄρτων καὶ εἰδῶν σακχαροπλαστικῆς, ἡ δὲ ἔρευνα τούτων ἀπέδειξεν, ὅτε μὲν ὅτι ἐνυπῆρχον ἐν τοῖς ἀλεύροις δηλητηριώδη σιτηρὰ ἢ μύκητες, ὅτε δὲ ὁ ξεῖδιον τοῦ ψευδαργύρου ἢ θεικόν βάριον καὶ ἄλλοτε θεικὸς χαλκὸς ἢ θεικὸς ψευδάργυρος, ἐξ ὧν τὰ μὲν πρῶτα προῆλθον ἐκ τυχαίας συμμιξεως, τὰ δὲ δευτέρα προσετέθησαν πρὸς ἐπαύξεισιν τῆς λευκότητος τῶν ἀλεύρων καὶ τὰ τρίτα πρὸς κάλυψιν τῆς δυσαρέστου ὁσμῆς, ἣν ἀναδίδουσιν ἐθθαρκμένα ἀλευρα εἰς ἄρτον μεταποιούμενα.

Συμπτώματα δηλητηριάσεως παρήγαγον ἄρτοι ὀπτηθέντες ἐν κλιβάνοις ἐν οἷς ἐκάνδαν τεμάχια παλαιᾶς ξυλείας ἢ παλαιοὶ δοκοὶ σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, διὰ τῆς ἐξετάσεως δὲ ἀπεδείχθη ὅτι ἐκ μὲν τῆς παλαιᾶς ξυλείας ἐνεποτίσθη τὸ

φλόγωμα τῶν ἄρτων ὑπὸ μολυβδόχων καπνῶν προσελθόντων ἐκ τοῦ μολυβδόχου ἐλαιοχρώματος τῆς ξυλείας, ἐκ δὲ τῶν σιδηροδρομικῶν δοκῶν τῶν ἐμποτισμένων συνήθως ὑπὸ διαλυμάτων ἀχνῆς ὑδραργύρου ἢ θεικοῦ χαλκοῦ ἢ χλωρίου· χον ψευδαργύρου ἐνεποτίσθη το φλόγωμα τῶν ἄρτων ὑπὸ τῶν δηλητηριωδῶν καπνῶν τῶν μετάλλων τούτων.

Συμπτώματα δηλητηριάσεως παρετηρήθησαν ἐπὶ ἐκ τῆς χρήσεως κεχρωσμένων εἰδῶν σακχαροπλαστικῆς, ἐκ ζυμαρικῶν ζωηρᾶς κίτρινῆς χρώσεως, ἐξ οἶνων καὶ οἶνοπνευματωδῶν ποτῶν κεχρωσμένων, ἡ δὲ ἔρευνα ἀπέδειξεν ὅτι πρὸς χρώσιν αὐτῶν ἐλήθησαν δηλητηριώδεις χρωστικαὶ οὐσίαι.

Ταραχαὶ ἐν τῷ ἀνθρώπινῳ ὀργανισμῷ προῆλθον ἐκ μεταλλικῶν ὑδάτων, ἀεροφόρων ὀξυπότων καὶ ἐξ ὑποξίνων φαιγνῶν καὶ ποτῶν, ἡ δὲ ἐξιχνίασις τῆς αἰτίας κατέδειξεν ὅτι ταῦτα ἐσκευάσθησαν ἢ καὶ ἐτέθησαν ἐντὸς χαλκῶν ἢ μολυβδίνων ἢ ἐκ μετάλλων τῆς Βρετανίας δοχείων ἢ καὶ ἐκ πηλίνων ἢ χυτοσιδηρῶν, ὧν τὸ ἐπίχρισμα ἀπεδείχθη ἐκ μολυβδόχου μίγματος κατεσκευασμένον.

Δηλητηριάσεις πλείονων ἀτόμων, ὧν τινες καὶ εἰς θάνατον ἀπέληξαν, ἐπῆλθον εἰς αὐστριακὸν τι σύνταγμα ἐν Τυρόλῳ καὶ εἰς τὸ πλῆρωμα γαλλικοῦ τινος πολεμικοῦ πλοίου, ἡ δὲ ἐξέτασις κατέδειξεν ὅτι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει τὰ τοῦ συντάγματος χάλκινα σκευῆ τῆς μαγειρικῆς εἶχον γανωθῆ διὰ κασσιτέρου πολὺν τὸν μολυβδὸν ἐνέχοντος, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ εἶχε γανωθῆ τὸ πρὸς ἀπόσταξιν τοῦ ποσίου ὑδάτος τοῦ πληρώματος χρησιμεῖον σκεῦος διὰ μολυβδόχου κασσιτέρου.

Ἐπικινδυνωδέστεραι ταραχαὶ τοῦ ζωικοῦ ὀργανισμοῦ παρετηρήθησαν ἐκ λήψεως ὀζοντος κρέατος, ἐξ ἀλλάντων καὶ ἐκ τροφίμων ἐν κυτίοις διατηρουμένων, ἡ δὲ ἔρευνα ἐξηκρίβωσε τὴν ἐξ ἀλλοιώσεως αὐτῶν παραγωγὴν οὐσιῶν τινῶν ἀναλόγων πρὸς τὰς παραγομένας ἐν τοῖς σπυρμινοῦσι πτώμασι πτωμάτων καὶ ὧν ἐλάχιστα ποσὰ ἐν τῷ ὀργανισμῷ εἰσαγόμενα ἐπιφέρουσι τὰς αὐτὰς ταραχάς, ὡς καὶ πᾶ δραστικώτερα τῶν φυτικῶν δηλητηρίων. Ἀλλοτε ἐπῆλθον βλάβαι ἐκ τῆς λήψεως γάλακτος ἀσθενούντων ζώων ἢ καὶ κρέατος προσδληθέντων ζώων ὑπὸ μεταδοτικῶν νόσων ἢ καὶ κρέατος ἐγκλεισθέντος παράσιτα ἢ καὶ τέλους ἐκ κρέατος μὴ σφαγέντων ἀλλὰ θανόντων ζώων. Ἐνεκεν πωλήσεως κρέατος ζῶον νεκροῦ ἐνόσησαν πρὸς τριετίας ἐπικινδύνως διακόσια ἄτομα ἐν πόλει τινὶ τῆς Γερμανίας, ὧν τὸ πλεῖστον ἡ ὑγεία ἀνεπανορθώτως ἐβλάθη.

Βλάβαι τῆς ὑγείας προῆλθον καὶ ἐξ ὑλικῶν τῆς ἐνδυμασίας οὕτω λ. χ. κίτρινα λεπτοῦφῃ ὑφάσματα προῦξένθησαν ὀδυνηρότατα ἐγκαύματα ὡς κεχρωσμένα δι' εὐαναφλέκτων πικρικῶν ἀλάτων· ὑφάσματα λεπτοῦφῃ λαμπροῦ πρασίνου χρώματος ἐγένοντο παρὰ τὰ δηλητηριάσεων ἕνεκα τοῦ ἀρσενικοῦ αὐτῶν χρώματος, οὐ μόνον τοῖς ἐνδυομένοις δι' αὐτῶν ἀλλὰ καὶ αὐτοῖς τοῖς συρράπτουσι καὶ ἀποκαθαίρουσι ταῦτα. Ἐνεκα χρώσεως διὰ χρωμάτων δηλητηριωδῶν ἐπῆλθον δηλητηριάσεις καὶ

ἐκ χρήσεως βεβαμμένων περικνημίδων.

Συμπτώματα δηλητηριάσεως παρετηρήθησαν εἰς ἐργάτιδας κατασκευαζούσας συμπλέγματα τεχνιτῶν ἀνθέων καὶ εἰς ἐργάτιδας ἐργαζομένας ἐν τῇ κατασκευῇ πολυτίμων τριχάπτων, ὧν αὐξάνεται τὸ βάρος τῇ προσθήκῃ ἀλάτων τοῦ μολυβδίου· ἐπὶ δὲ καὶ εἰς ἐργάτιδας ἀσχολουμένας εἰς τὴν λεύκανσιν ψισθίων πίλων διὰ λευκοῦ χρώματος τοῦ βαρίου.

Ἐρεθισμοὶ τοῦ δέρματος παρετηρήθησαν ἐπὶ τοῦ μετώπου ἀτόμων, προσελθόντες ἐκ τῶν δερματίνων ἐπιρραμάτων τῶν πίλων διὰ δηλητηριωδῶν χρωμάτων κεχρωσμένων.

Περιλαίμια χάρτινα, ἐνέχοντα συνήθως λευκὸν τοῦ μολυβδίου, χλωριούχον βάριον ἢ καὶ λευκὸν τοῦ ψευδαργύρου, ἐγένοντο πρόξενα συμπτωμάτων δηλητηριάσεως.

Κεχρωσμένα εἰδη χάρτου εἰς περιτύλιν ἐδωδίων καὶ ποτῶν χρησιμεύοντα συχνάκις ἐγένοντο παρὰ τὰ δηλητηριάσεων ἐκ τῶν ἐν τοῖς χρώμασιν αὐτῶν ἐνώσεων τοῦ χαλκοῦ, τοῦ μολυβδίου ἢ καὶ τοῦ ἀρσενικοῦ. Ἰδίᾳ δὲ τὰ λαμπρὰ χρώσιν ἔχοντα χάρτινα περιτυλίγματα εἰδῶν τυροῦ, ἀλλάντων, κάψῃ, ταμπάκου, σοκολάτας καὶ εἰδῶν ζαχαροπλαστικῆς τοσαύτας προὐκάλεσαν δηλητηριάσεις, ὥστε ἐν Εὐρώπῃ εἰδικοί νόμοι ἐψηφίσθησαν ἀπαγορεύοντες αὐστηρῶς τὴν τοιαύτην χρησιμοποίησιν τούτων.

Δηλητηριάσεις προὐκλήθησαν καὶ ἐκ τῆς χρήσεως κεχρωματισμένων χαρτῶν ταπιδώσεως καὶ χαρτίνων παραθυροκαλυμμάτων περιεχόντων δηλητηριώδη μεταλλικά χρώματα. Ὅμοιως συμπτώματα δηλητηριάσεως ἐπῆλθον ἐκ τῆς χρήσεως χαρτίνων καλυμμάτων λυχνίων καὶ θερμαστῶν ἰδίᾳ δὲ, ὅταν αἱ χρωστικαὶ τούτων οὐσίαι συνέκειντο ἐκ δηλητηριωδῶν οὐσιῶν ὑπὸ τῆς θερμότητος ἐξερρυσμένων ἢ καὶ ἀποσυντιθεμένων.

Ἡ χρώσις λαμπάδων, κηρῶν καὶ στεατικῶν κηρίων διὰ πρασίνων ἀρσενικοῦχων χρωμάτων ἐγένετο ἐπίσης πρόξενος δηλητηριάσεως, καθόσον ταῦτα καίόμενα διαχέουσι δηλητηριώδεις ἀτμούς, συνιστάμενους ἐξ ἐνώσεων τοῦ ἀρσενικοῦ.

Συνηθέσταται εἶναι καὶ αἱ δηλητηριάσεις αἱ τὴν μικρὰν ἡλικίαν προσβάλλουσας ἐκ τῆς χρήσεως τῶν διαφόρων παιγνίων. Ἡ τρυφερά τῶν παιδῶν ἡλικία εὐκόλως προσβάλλεται ἐκ παιγνίων κατασκευασθέντων ἐκ δηλητηριωδῶν μετάλλων ἢ καὶ ἀπλῶς χρωσθέντων διὰ δηλητηριωδῶν χρωμάτων. Οἱ μολυβδῖνοι σφαίριαι, οἱ ποικιλοχρόους στολὰς φέροντες πλείστων δηλητηριάσεων ἐγένοντο πρόξενοι, τὸ μὲν ἐκ τῆς φύσεως τοῦ μετάλλου, ἐξ οὗ συνίστανται, τὸ δὲ ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῶν λαμπρῶν μὲν ἀλλὰ δηλητηριωδῶν χρωμάτων.

Τέλος μολυβδόχων στιλπνῶν ὑφάσμα πρὸς κατασκευὴν ἀμαξίων τῆς βρεφικῆς ἡλικίας χρησιμεῖον ἐγένετο ἐπίσης πρόξενον δηλητηριάσεως, ἡ δὲ γενομένη χημικὴ ἀνάλυσις τούτου ἀπέδειξε τὴν ἐν αὐτῷ ὑπαρξίν 40 % μεταλλικοῦ μολυβδίου προερχομένου ἐκ τοῦ χρησιμοποιοθέντος πρὸς ἐπίχρισιν τοῦ ὑφάσματος στιλπνοῦ ἐλαιοχρώματος. Α. Κ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ